

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И ПРОДЪЛЖАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ

Благоевград 2700, ул. „Иван Михайлов“

Тел.: 0889/007334

E-mail: deopo@swu.bg

ОДОБРИЛ:

Директор: Доц. д-р Зарина Маркова

ПРОГРАМА

за устен изпит на учители със специалност **„Български език и литература“**

за придобиване на V професионално-квалификационна степен

Съставил: доц. д-р Б. Тодорова

доц. д-р Е. Азманова

ТЕМИ

Модул: Български език

1. Държавни образователни стандарти за обучението по български език. Прилагане на компетентностния подход в ОБЕ. Очаквани компетентности от страна на учениците в резултат от обучението по български език.
2. Планиране на учебния процес. Избор на учебен комплект. Работа с книга на учителя. Избор на допълнителни образователни ресурси, включително дигитални.
3. Видове уроци в обучението по български език. Класификации на уроците по български език
4. Тенденции и перспективи в развитието на обучението по български език. Компетентностен подход в обучението по български език. Формиране на комуникативно-речеви умения в обучението по български език. Интерактивните методи в образованието.

Модул: Литература

1. Учебният процес по литература. Цели и задачи на обучението. Междупредметни връзки. Държавни образователни стандарти, регламентиращи обучението по литература – коментиране на целите, задачите, стратегиите и перспективите на обучението по литература.
2. Учебни програми и учебници по литература. Учебната програма като реализация на визията за обучението по литература. Изборът на учебник – мотиви и аргументи.
3. Планирането на учебния процес по литература – между нормата и творческата импровизация. Ролята на учителя в планирането на учебния процес. Представяне и обосновка на фрагмент от годишното разпределение. Планиране на урок в зависимост от спецификата на различните видове уроци.
4. Обучението по литература – методи, подходи, инструментариум. Специфика на рецепцията на литературния текст в зависимост от възрастта и мотивацията на учениците. Подходи към текста: анализ, интерпретация, трансформация, драматизация, рецитация. Литературният текст като модел и генератор на собствен текст.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ангелов, Б. Медийна и комуникативна компетентност, София, УИ „СВ. Кл. Охридски“, 2007.
2. Гарушева П., Бойкова, Ф. Помагало по методика на обучението по български език. ПУ „Паисий Хилендарски“, 2014.
3. Георгиев, Л. Българският език като предмет на изучаване в началното училище, Благоевград, 2010.
4. Гюрова, В., Божинова, В, Вълканова, В., Дерменджиева, Г. Интерактивността в учебния процес. София, 2006.
5. Дамянова, А. Образованието по литература в средното училище: реформа и деформации, <https://litenet.bg/publish3/adamianova/obrazovaniето.htm>
6. Димчев, К. Методиката на обучението по български език в съвременното научно пространство. Електронно списание LiterNet, 22.06.2010, № 6 (127).
7. Държавни образователни стандарти. <https://www.mon.bg/bg/100104>
8. Електронни учебници по български език 5-12 клас.
9. Енциклопедичен речник на литературните термини, изд. „Хейзъл“, С., 2001
10. Йовева, Р. Методика на литературното образование, Шумен, 2000, УИ „Епископ Константин Преславски“
11. Йовева, Р., Литературното образование в българоевропейската реалност, <https://litenet.bg/publish5/rjoveva/literaturnoto.htm>
12. Книга за учителя по български език за 5-12 клас.
13. Компетентностен подход. <https://www.mon.bg/bg/100770>
14. Методика (1998) Методика на обучението по български език. Сборник със съставители: Ст. Стефанова и Д. Димитрова, В. Търново, 1998.
15. НАРЕДБА № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка
16. НАРЕДБА № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език
17. Петров, А. (2004) За същността на понятията в методиката на обучението по български език. Български език и литература, 2004, № 2. http://litenet.bg/publish/apetrov/za_syshtnostta.htm
18. Петров, А. Комуникативната компетентност - фактор за професионалната реализация на учителя по български език. Български език и литература, 2005, № 2. <http://litenet.bg/publish/apetrov/komunikativnata.htm>

19. Петров, А. Система от упражнения за развиване на дискурсната компетентност на ученици, сп. Български език и литература, 1999, бр. 5.
<http://liternet.bg/publish/apetrov/sistema.htm>
20. Проект „Дигитална раница“. <https://edu.mon.bg/>
21. Тодорова, Б. Някои бележки за понятието комуникативна компетентност и неговото място в процеса на обучение по български език. В: Български език и литература 2019: 429-442.
22. Уд, Джеймс. Как действа литературата, Изд. „Кралица Маб“, С., 2010
23. Учебни програми за 5 – 12 клас.
<http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=28>
24. Учебници по български език за 5 – 12 клас.
25. Христозова, Г. Класификация на задачите по български език, В: Български език и литература, 2005, № 4. <http://liternet.bg/publish5/ghristozova/klasifikacii.htm>
26. Чавдарова-Костова, С. Наръчник за прилагане на компетентностния подход в обучението на бъдещи учители. Плевен: ЕА АД, 2022.
27. Competences for Democratic Culture. Glossary of key terms (2016) Council of Europe.
- <https://rm.coe.int/16806ce230>